

Noțiunea cooperăției și principiile cooperatiste

Prof. univ. dr. Viorel Găină

„Le secteur coopératiste est un domaine traditionnel de l'activité économique. Il a des principes spécifiques et il se trouve dans des rapports juridiques avec l'Etat. Les personnes juridiques dans le domaine coopératiste sont organisées en des structures associatives de nature commerciale et non commerciale”

1. Noțiunea cooperăției

Determinarea juridică a cooperăției. Determinarea cadrului juridic general privind organizarea și funcționarea cooperăției este făcută prin dispozițiile Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției.

În Legea nr. 1/2005 există dispoziții cu privire la: a) domeniul de aplicare al reglementărilor juridice privind cooperăția (art.1-6); b) regimul juridic al societăților cooperative (art.7-88); c) regimul juridic al asociațiilor de cooperative, uniunilor de societăți cooperative și/sau asociații de cooperative, uniuni naționale de societăți cooperative, asociații de cooperative și uniuni de societăți cooperative (art.89-109); d) raporturile dintre stat și cooperative (art. 105-109); e) regimul juridic al Consiliului Consultativ al cooperăției (art. 110-111); f) infracțiunile la regimul activității cooperatiste (art. 112- 116) .

Noțiunea cooperăției. Cooperăția reprezintă un sector specific al economiei. Ea funcționează prin societăți cooperative¹ și alte forme de asociere a acestora la nivel teritorial sau național.

În raport de obiectul de activitate societățile cooperative pot fi: a) societăți cooperative meșteșugărești; b) societăți cooperative de consum; c) societăți cooperative de valorificare; d) societăți cooperative agricole; e) societăți cooperative de locuințe; f) societăți cooperative pescărești; g) societăți cooperative de transporturi; h) societati cooperative forestiere.

Celelalte forme² de asociere în materie cooperatistă sunt: a) asociațiile de societăți cooperative; b) uniunea județeană de cooperative și (sau) asociații de societăți cooperative; c) uniunea națională de societăți cooperative, asociații de societăți cooperative și uniuni de societăți cooperative, de aceeași formă.

2. Principiile cooperatiste

Noțiunea principiilor cooperatiste. Noțiunea de principiu se regăsește generic în oricare activitate intelectuală sau de practică rațională umană.

Etimologia³ cuvântului „principiu” provine din latinescul „principio” care înseamnă început.

¹ A se vedea art. 4 din Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției

² A se vedea art. 89 din Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției

³ A se vedea: Gh. Duțu Dictionar latin român Ed. Științifică București 1969, pag. 353

În evoluția sa cuvântul principiu a dobândit și accepțiunea de „element fundamental”, „de idee”, „de lege”, de „normă de bază” pe care se întemeiază o teorie științifică, un subiect politic sau juridic, o normă de conduită, o existență⁴.

În substanța lor principiile sunt niște idei de bază, reguli sau norme ca rezultat al abstractizărilor și generalizărilor în materie de cunoaștere și experiența umană prin care se reflectă și orientează gândirea și experiența umană și la care se raportează și valorizează judecata, conduita și acțiunea umană.

Prin art. 7 (3) din Legea nr. 1/2005 se dispune că organizarea și funcționarea cooperăției este guvernată de următoarele principii: a) principiul asocierii voluntare și deschise; b) principiul controlului democratic al membrilor cooperatori; c) principiul participării economice a membrilor cooperatori; d) principiul autonomiei și independenței societăților cooperative.

În același art. 7, dar la alin. 4 se precizează că principiile statuate la alin. 3 nu au caracter normativ fiind însă folosite la interpretarea și aplicarea prevederilor Legii nr. 1/2005.

În raport de prevederile legale menționate se poate aprecia că principiile consacrate la art. 7 din Legea nr. 1/2005 sunt atât reguli care guvernează organizarea și funcționarea cooperăției ca sistem de activități de practică socio-umană, dar și principii de drept cooperatist deoarece orientează întregul proces de înțelegere, interpretare și aplicare a normelor de drept în materie.

Principiile dreptului⁵ sunt „idei generale, precepte directe care stau la baza sistemului de drept și care orientează întregul proces de înțelegere, elaborare și aplicare a dreptului”.

Considerăm că principiile cooperăției sunt reguli generale care stau la baza organizării și funcționării cooperăției ca sistem de activități de practică socio-umană și care orientează întregul proces de înțelegere, interpretare și aplicare a normelor de drept, care reglementează relațiile cooperatiste.

Enumerarea principiilor cooperatiste. Principiile care stau la baza organizării și funcționării cooperăției, precum și la orientarea procesului de înțelegere, interpretare și aplicare a normelor de drept cooperatist sunt: a) principiul asocierii voluntare și deschise; b) principiul controlului democratic; c) principiul participării economice; d) principiul autonomiei și independenței societăților cooperative; e) principiul educării, instruirii și informării membrilor cooperatori; f) principiul cooperării; g) principiul preocupării pentru comunitate.

Fiecare dintre principiile enunțate este fundamentat pe anumite elemente structurale.

Elementele structurale ale principiului asocierii voluntare și deschise. Principiul asocierii voluntare și deschise are următoarele elemente structurale:

⁴ În acest sens: Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Dicționar Explicativ al Limbii Române, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998, pag. 850.

⁵ Pentru noțiunea de principii ale dreptului a se vedea: N. Popa, Teoria generală a dreptului, Ed. Actami, București, 1994, pag. 232-233, I. Ceterchi, I. Craiovan, Introducere în teoria generală a dreptului, Ed. All, București 1993, pag. 25, I. Dogaru, D. C. Dănișor, Gh. Dănișor, Teoria generală a dreptului, Ed. Themis, Craiova, 2000, pag. 701 și urm.

a) libertatea de asociere a persoanelor fizice și sau juridice în constituirea formelor asociative cooperatiste;

b) egalitatea persoanelor fizice și/sau juridice în constituirea formelor asociative cooperatiste;

Libertatea de asociere a persoanelor fizice și/sau juridice în constituirea formelor asociative cooperatiste are următoarele componente:

a) posibilitatea persoanelor fizice de a fi membri cooperatori într-o formă asociativă cooperatistă (art. 21, alin. 1 din Legea nr. 1/2005);

b) liberul consimțământ al persoanelor fizice și /sau juridice în participarea la constituirea formelor asociative cooperatiste (art. 7, alin. 1 și art. 7, alin. 3, lit. a din Legea nr. 1/2005).

Egalitatea juridică a persoanelor fizice și/sau juridice în constituirea, organizarea și funcționarea formelor asociative cooperatiste este determinată prin:

a) liberul acces al tuturor persoanelor fizice și/sau juridice capabile de a utiliza serviciile oferite de formele asociative cooperatiste (art. 7, alin. 3, lit. a din Legea nr. 1/2005);

b) nediscriminarea pe criterii de naționalitate, origine etnică, religie, apartenență politică, origine socială sau sex a membrilor cooperatori în asumarea responsabilităților (art. 7, alin. 3, lit. a din Legea nr. 1/2005).

Elementele structurale ale principiului controlului democratic.

Potrivit principiului controlului democratic, societățile cooperative sunt controlate de către membrii cooperatori care le compun. Componentele principiului controlului democratic se manifestă prin:

a) participarea membrilor cooperatori la stabilirea politicilor și adoptarea deciziilor privind organizarea, funcționarea și controlul societăților cooperative în cadrul organelor de deliberare și decizie, a organelor de administrare și a organelor de control (art. 34 – 58 din Legea nr. 1/2005);

b) desemnarea organelor de administrare și a organelor de control ale societății cooperative prin actul constitutiv la constituirea acesteia sau ulterior prin hotărâri ale adunărilor generale ale membrilor cooperatori (art. 16 și art. art. 34 – 58 din Legea nr. 1/2005);

c) drepturile egale de vot ale membrilor cooperatori potrivit regulii că fiecare dintre aceștia are un singur vot indiferent de numărul de părți sociale deținute (art. 37 din Legea nr. 1/2005);

d) antrenarea răspunderii față de membrii cooperatori a persoanelor care activează ca reprezentanți ale și ai acestora (art. 7, lit. b din Legea nr. 1/2005).

Elementele structurale ale principiului participării economice a membrilor cooperatori. Proprietatea societății cooperative se constituie atât prin contribuția echitabilă, constând în aporturile pe care membrii cooperatori le aduc pe alt nume la constituirea acesteia, dar și prin rezultatele economice ale activităților desfășurate de către societatea cooperativă.

Elementele structurale ale principiului participării economice a membrilor cooperatori constau în:

a) participarea membrilor cooperatori cu aporturi la capitalul social al cooperativei, constând în numerar sau în bunuri (art. 13 din legea nr. 1/2005);

b) alocarea de către membrii cooperatori din profitul net al societății cooperative a unei cote pentru dezvoltarea acesteia (art. 7, lit. c din Legea nr. 1/2005).

Elementele structurale ale principiului autonomiei și independenței societăților cooperative. Societățile cooperative sunt autonome și independente ca subiecte de drept având personalitate juridică, ele fiind organizate și funcționând sub controlul membrilor cooperatori care le compun.

Principiul autonomiei și independenței societăților cooperative are următoarele elemente structurale:

a) societățile cooperative sunt organizații autonome bazate pe autoajutoare (art. 7, lit. d din Legea nr. 1/2005);

b) societățile cooperative sunt controlate de către membrii cooperatori care le constituie (art. 7, lit. d din Legea nr. 1/2005);

c) societățile cooperative sunt subiecte autonome de drept intrând în raporturi juridice cu alte persoane fizice și sau juridice de pe poziții de egalitate juridică (art. 7, lit. d din Legea nr. 1/2005).

Elementele structurale ale principiului educării, instruirii și informării membrilor cooperatori. Societățile cooperative au ca scop promovarea intereselor economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori (art. 7, alin. 1 din Legea nr. 1/2005). Ele sunt agenți economici cu capital privat (art. 7, alin. 2 din Legea nr. 1/2005). Pentru atingerea scopului societățile cooperative trebuie să asigure educarea, informarea și instruirea membrilor lor.

Componentele structurale ale principiului educării, instruirii și informării membrilor cooperatori sunt:

a) posibilitatea creată pentru ca membrii cooperatori să se poată instrui pentru a face față exigențelor impuse de calitatea de membru cooperativ și de raporturile care pot exista între membrul cooperativ și societatea cooperativă.

b) posibilitatea creată pentru ca membrii cooperatori să poată face față exigențelor comportamentale în limitele unei conduite civilizate în sfera relațiilor cooperatiste (art. 7 lit. e din Legea nr. 1/2005);

c) informarea membrilor cooperatori și a publicului în legătură cu natura și avantajele cooperatizării (art. 7 lit. e din Legea nr. 1/2005).

Elementele structurale ale principiului cooperării între societățile cooperative. Societățile cooperative colaborează în cadrul structurilor locale, naționale, regionale și internaționale. Ele pot constitui asociații de societăți cooperative, uniuni de societăți cooperative și asociații la nivel județean și la nivel național (art. 89 – 104 din Legea nr. 1/2005).

Principiul cooperării între societățile cooperative are următoarele elemente structurale:

a) posibilitatea societăților cooperative de a se asocia în asociații teritoriale și în uniuni județene și uniuni naționale (art. 89 din Legea nr. 1/2005);

b) posibilitatea societăților cooperative de a coopera pentru a satisface interesele membrilor și pentru a consolida mișcarea cooperatistă (art. 7, lit. f din Legea nr. 1/2005).

Elementele structurale ale principiului preocupării pentru comunitatea societăților cooperative. Societățile cooperative își au sediul și își desfășoară activitatea în sfera teritorială a comunităților comunale, orașenești sau județene.

Principiul preocupării pentru comunitate a societăților cooperative este structurat pe directiva dezvoltării durabile a comunităților din care acestea fac parte (art. 7 lit. g din Legea nr. 1/2005).

3. Raporturile dintre stat și cooperatie Rolul statului în dezvoltarea cooperatiei. Statul român sprijină dezvoltarea societăților cooperative și a formelor lor asociative. El garantează autonomia, independența și egalitatea de tratament juridic a societăților cooperative și a formelor lor asociative atât față de stat cât și față de alți agenți economici (art. 105 din Legea nr. 1/2005).

Sprijinul acordat de stat cooperatiei. Modalitățile⁶ prin care statul român sprijină dezvoltarea societăților cooperative și a formelor lor asociative sunt:

a) consultarea dintre Guvernul României și Consiliul⁷ consultativ al cooperatiei cu privire la: 1) elaborarea politicii în materie de cooperatie; 2) elaborarea și revizuirea legislației în materie de cooperatie (art. 106 (1) din Legea nr. 1/2005)

b) acordarea de facilități legislative pentru societățile cooperative cu privire la: 1) finanțarea investițiilor proprii; 2) obținerea de credite pentru dezvoltarea activității; 3) accesul la serviciile de consultanță; 4) crearea de locuri de muncă; 5) obținerea de venituri (art. 106 (3) din Legea nr. 1/2005);

c) transmiterea în folosință pe durată nedeterminată și fără plată de terenuri către societățile cooperative și asociațiile cooperatiste (art. 106 (1) din Legea nr. 1/2005);

d) cumpărarea cu preemțiune de către societățile cooperative și de către asociațiile cooperatiste de la autoritățile administrației publice centrale sau locale a bunurilor imobile din proprietatea privată a acestora și care se află în folosința societăților cooperative sau a organizațiilor cooperative (art. 107 (2) din Legea nr. 1/2005);

e) concesiunea sau închirierea cu preferință de către societățile cooperative și de către organizațiile cooperative de bunuri imobile din proprietatea privată a autorităților administrației publice centrale sau locale (art. 107 (2) din Legea nr. 1/2005);

f) introducerea în planurile de învățământ ale instituțiilor de învățământ superior care au în structură domeniile tehnic, economic și juridic, cu statut de disciplină opțională a materiei „noțiuni despre organizarea și funcționarea cooperatiei” (art. 109 din Legea nr. 1/2005).

⁶ A se vedea art. 106 – 107 din Legea nr. 1/2005;

⁷ Consiliul consultativ al cooperatiei este organism fără personalitate juridică având rol consultativ și fiind format pe lângă Agenția Națională pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie și este format din reprezentanții din toate uniunile naționale existente (a se vedea art. 110 din Legea nr. 1/2005);

Din prezentarea modalităților de sprijinire de către Statul român a societăților cooperative și a formelor lor asociative se poate observa că acestea sunt de următoarele categorii:

a) modalități de natură politico – organizatorică (Ex: 1. elaborarea politicilor în materie de cooperatie prin consultarea între Guvernul României și Consiliul Consultativ al Cooperatiei; 2. introducerea în planurile de învățământ a unor instituții de învățământ superior a disciplinei „Noțiuni despre organizarea și funcționarea cooperatiei”);

b) modalități de natură legislativă (Ex: 1. promovarea unor acte normative care să cuprindă facilități de natură fiscală, bancară, credit și ocuparea de forță de muncă; 2. instituirea prin lege a dreptului de preemțiune ori de preferință în favoarea societăților cooperative pentru încheierea anumitor acte juridice).

4. Consiliul consultativ al cooperatiei

Noțiunea Consiliului consultativ. Consiliul consultativ al cooperatiei este un organism fără personalitate juridică, având rol consultativ pe lângă Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie (art. 110 din Legea nr. 1/2005). El este format din reprezentanți desemnați de toate uniunile naționale⁸.

Consiliul consultativ al cooperatiei este o structură de lucru care asigură cadrul organizat pentru consultări și schimb de informații între diferitele forme cooperatiste.

El este organizat și funcționează pe baza unui regulament propriu care este aprobat în prima sa ședință prin consens (art. 111 din legea nr. 1/2005).

Competența Consiliului consultativ. Consiliul consultativ al cooperatiei are în componența sa două categorii de reprezentanți și anume: a) reprezentanți desemnați de toate uniunile naționale cooperatiste; b) reprezentantul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

Reprezentantul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie reprezintă și susține politica agenției privind sprijinirea și dezvoltarea sistemului cooperatist din România și transmite agenției toate deciziile luate în Consiliul consultativ.

Reprezentanții uniunilor naționale cooperatiste le reprezintă pe acestea și susțin în Consiliul consultativ punctele lor de vedere și comunică acestora deciziile consiliului consultativ.

Funcționarea consiliului consultativ. Funcționarea consiliului consultativ se face potrivit Regulamentului propriu de organizare și funcționare. În Legea nr. 1/2005 nu există dispoziții care să reglementeze organizarea și funcționarea consiliului consultativ.

Actele Consiliului consultativ. În deliberările și hotărârile pe care le ia Consiliul consultativ emite decizii. Deciziile ca acte ale Consiliului consultativ sunt menționate în legea nr. 1/2005 în art. 110, alin. 2 în mod pasager, în sensul că

⁸ Uniunea Națională este o structură asociativă cu personalitate juridică formată din societăți cooperative, asociații și uniuni de societăți cooperative de aceeași formă (art. 89, alin. 5 din Legea nr. 1/2005);

reprezentantul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperăție din Consiliul consultativ are ca atribuții preluarea și transmiterea acestora către agenție fără a se face o prezentare a acestora.

Atribuțiile Consiliului consultativ. Consiliul consultativ al cooperăției are următoarele categorii de atribuții:

a) atribuții de elaborare referitoare la: 1. propuneri cu privire la dispozițiile legale care interesează societățile cooperatiste (art. 110, alin. 3, lit. a din Legea nr. 1/2005); 2. regulamentul propriu de organizare și funcționare (art. 110, alin. 3, lit. c din Legea nr. 1/2005); 3. propuneri de inițiative legislative în domenii care interesează activitatea cooperăției (art. 110, alin. 3, lit. d din Legea nr. 1/2005); programe care să asigure crearea de noi societăți cooperatiste (art. 110, alin. 3, lit. h din Legea nr. 1/2005);

b) atribuții de promovare și informare cu privire la: 1. studii și analize privind mișcarea cooperatistă (art. 110, alin. 3, lit. b din Legea nr. 1/2005); 2. schimb de informații între diferitele forme cooperatiste (art. 110, alin. 3, lit. e din Legea nr. 1/2005); 3. aplicarea Recomandării⁹ nr. 193/2002 a OIM, a Recomandărilor ONU și ale organismelor cooperatiste internaționale (art. 110, alin. 3, lit. k din Legea nr. 1/2005); 4. informarea societății civile cu privire la potențialul economic- social, educativ și formativ, pe care îl oferă cooperăția (art. 110, alin. 3, lit. j din Legea nr. 1/2005);

c) atribuții de avizare privitor la: 1. propunerile de promovare și dezvoltare a cooperăției (art. 110, alin. 3, lit. e din Legea nr. 1/2005); 2. programe în materie de cooperăție elaborate de ANIMMC (art. 110, alin. 3, lit. g din Legea nr. 1/2005); 3. proiecte de acte normative care reglementează activitatea cooperăției (art. 110, alin. 3, lit. i din Legea nr. 1/2005);

d) atribuții de aprobare pentru: regulamente proprii de organizare și funcționare (art. 110, alin. 3, lit. c din Legea nr. 1/2005);

e) alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare precum consultarea cu Guvernul României în materia elaborării și revizuirii legislației și a politicilor în materie de cooperăție.

Diversitatea și conținutul atribuțiilor Consiliului Consultativ al Cooperăției sunt polarizate pe rolul consultativ al acestui organism fără personalitate juridică pe lângă ANIMMC.

5. Structuri asociative cooperatiste

Categoriile de structuri asociative cooperatiste. Organizarea și funcționarea cooperăției este asigurată prin următoarele categorii de structuri asociative cooperatiste: a) societățile cooperatiste; b) asociația de societăți cooperatiste; c) uniunea județeană de societăți cooperatiste și/sau asociații de cooperatiste; d) uniunea națională de societăți cooperatiste, asociații și uniuni de societăți cooperatiste.

⁹ Recomandarea nr. 193/2002 a OIM a fost adoptată în data de 03.06.2002 la Conferința OIM de la Geneva în a 90-a sesiune a conferinței.

Ele sunt persoane juridice, dar se deosebesc prin scop, adică: a) societățile cooperative sunt cu scop patrimonial; b) uniunile sunt fără scop patrimonial.

Societățile cooperative. Societățile cooperative sunt asociații autonome de persoane fizice și/sau juridice constituite pe baza liberului consimțământ al acestora cu scopul de a promova interesele economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori, pe baza aporturilor aduse de membrii și în baza principiilor cooperatiste (art. 7 alin. 1 din Legea nr. 1/2005).

Societățile cooperative sunt în raport de gradul de organizare de următoarele tipuri: a) societăți cooperative de gradul I, care sunt persoane juridice constituite de persoane fizice (art. 6 lit l din Legea nr. 1/2005); b) societăți cooperative de gradul II care sunt persoane juridice constituite din societăți cooperative de gradul I, în majoritate, și alte persoane fizice sau juridice, în scopul integrării pe orizontală sau pe verticală a activității economice desfășurate de acestea (art. 106 lit m din Legea nr. 1/2005).

După obiectul de activitate și domeniul în care își desfășoară activitatea, societățile cooperative de gradul I se pot constitui în una dintre următoarele forme: a) societăți cooperative meșteșugărești, care sunt asociații de persoane fizice care desfășoară în comun activități de producție, de comercializare a mărfurilor, de executare de lucrări și prestări de servicii, care contribuie direct sau indirect la dezvoltarea activităților meșteșugărești ale membrilor cooperatori (art. 4 lit a din Legea nr. 1/2005); b) societăți cooperative de consum care sunt asociații de persoane fizice care desfășoară în comun activități de aprovizionare a membrilor cooperatori și a terților cu produse pe care le cumpără sau le produc și activități de prestări de servicii către membrii lor cooperatori și către terți (art. 4 lit b din Legea nr. 1/2005); c) societăți cooperative de valorificare care sunt asociații de persoane fizice care se constituie în scopul de a valorifica produsele proprii sau achiziționate prin distribuție directă sau prin prelucrare și distribuție directă (art. 4 lit c din Legea nr. 1/2005); d) societăți cooperative agricole care sunt asociații de persoane fizice care se constituie cu scopul de a exploata în comun suprafețele agricole deținute de membrii cooperatori, de a efectua în comun lucrări de îmbunătățiri funciare, de a utiliza în comun mașini și instalații și de a valorifica produsele agricole (art. 4 lit d din Legea nr. 1/2005); e) societăți cooperative de locuințe care sunt asociații de persoane fizice care se constituie cu scopul de a construi, cumpăra, conserva, renova și administra locuințe pentru membrii lor cooperatori (art. 4 lit e din Legea nr. 1/2005); f) societăți cooperative pescărești care sunt asociații de persoane fizice care se constituie cu scopul de a înființa ferme piscicole și de acvacultură, de a produce, repara, întreține și cumpăra echipamente, utilaje, instalații, ambarcațiuni de pescuit, precum și de a pescui, prelucra și distribui produse piscicole (art. 4 lit f din Legea nr. 1/2005); g) societăți cooperative de transporturi care sunt asociații de persoane fizice care se constituie cu scopul de a realiza activități de transport și activități conexe acestora, pentru membrii cooperatori și pentru terți, pentru îmbunătățirea tehnică și economică a activităților de transport desfășurate de membrii cooperatori (art. 4 lit g din Legea nr. 1/2005); h) societăți cooperative forestiere care sunt asociații de persoane fizice care se constituie cu scopul de a amenaja, exploata, regenera și proteja fondul forestier

deținut de membrii cooperatori, ținând seama de condițiile impuse de regimul silvic (art. 4 lit h din Legea nr. 1/2005).

Societățile cooperative de gradul II se pot constitui în oricare dintre formele și în domeniile în care se pot constitui societățile cooperative de gradul I.

Asociațiile de societăți cooperative. Asociațiile de societăți cooperative sunt persoane juridice fără scop patrimonial, care sunt constituite de către societăți cooperative de aceeași formă sau de forme diferite, în scopul reprezentării intereselor membrilor asociați (art. 6 lit b din Legea nr. 1/2005). Pentru constituirea asociațiilor, societățile cooperative pun în comun și fără drept de restituire aporturi în bani și/sau în natură și activează pentru realizarea scopului și obiectivelor propuse (art. 89 alin 2 din Legea nr. 1/2005).

Uniunile județene de societăți cooperative și/sau asociații de societăți cooperative. Uniunile județene de societăți cooperative și/sau asociații de societăți cooperative sunt persoane juridice fără scop patrimonial constituite din societăți cooperative de aceeași formă și asociațiile acestora, la nivel județean în scopul reprezentării și promovării intereselor economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori și ale membrilor asociați (art. 6 lit n și art. 89 alin 4 din Legea nr. 1/2005).

Societățile cooperative și asociațiile de societăți cooperative trebuie să aibă sediul pe raza administrativ – teritorială a județului la nivelul căruia se constituie uniunea.

Uniunile de societăți cooperative se pot constitui și la nivelul Municipiului București, cu participarea societăților cooperative și a asociațiilor de societăți cooperative care au sediul în București.

Uniunea națională de societăți cooperative, asociații și uniuni de societăți cooperative. Uniunea națională de societăți cooperative, asociații și uniuni de societăți cooperative este persoană juridică fără scop patrimonial, constituită la nivel național din societăți cooperative de aceeași formă, din asociațiile acestora și din uniunile județene de societăți cooperative și asociațiile lor, care are ca scop reprezentarea și promovarea intereselor economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori și ale membrilor asociați (art. 6 lit n și art. 89 alin 5 din Legea nr. 1/2005).